

RAKOUSKO – Christine Brunner, učitelka
Zpráva z pracovní návštěvy – Skårup, Dánsko – 21.09.-04.10.2008

Úvod

Má návštěva začala na *Skårup Seminarium*. Skårupská pedagogická fakulta je nejstarší pedagogickou školou v Dánsku. Byla založena místním vikářem roku 1803. Jedná se o fakultu, která připravuje budoucí učitele pro všechny předměty. Hospitovala jsem ve výuce chemie, němčiny a samozřejmě také matematiky.

Pedagogické fakulty jsou jediné instituce, které v Dánsku smějí připravovat učitele pro *Folkeskole*, obecní školy poskytující vzdělání dětem ve věku 7 až 17 let.

Vzdělávání na této instituci je čtyřleté. Každý školní rok se dělí na dva semestry a celkem se v něm odučí 1 680 hodin. Studia tvoří semináře, přednášky, studijní týdny, výuková praxe a projektové fáze s cvičeními a konzultacemi. (zdroj: http://www.ucl.dk/content/dk/servicemenu/international/skarup_college_of_education)

Druhá instituce, kterou jsem navštívila, je *Vejstrup Ungdomskole* (V.U.S), což je soukromá internátní škola se zaměřením na sporty. Strávila jsem zde dva dny a navštívila jsem několik vyučovacích hodin anglického jazyka, dánštiny, matematiky a tělesné výchovy. Dánská strana mi poslala e-mailovou adresu učitele-hostitele. Mohla jsem se tedy informovat o vybavení učebny, o tom, jak žáci ovládají tematický celek zlomky, a o dalších detailech. Učitel-hostitel mi na všechny otázky odpovídal velmi ochotně. Co se přípravy výuky týče, dal mi zcela volnou ruku.

V.U.S. ve školním roce 2008/2009 navštěvovalo 205 studentů. Vejstrup leží asi 7 kilometrů severně od Svendborgu. Vzhledem ke vzdálenosti od Svendborgu je nejlepší dojet do školy autem.

Studenti začínají V.U.S. navštěvovat v 15 letech a mohou na ní studovat nejdéle 2 roky. Dá se říci, že jde o období, kdy se studenti snaží rozhodnout, jak pokračovat ve své cestě za vzděláním. Většina studentů jsou rodilí Dánové.

Téměř všichni studenti na V.U.S. mají notebook, který velmi často používají. Ve všech učebnách je bezdrátová lokální síť, v některých je také *Smartboard*, tedy interaktivní dotyková „tabule“.

Mé zkušenosti z náslechnů ukazují, že dánští studenti jsou oproti rakouským studentům v daleko větší míře zvyklí pracovat samostatně. Při řešení úlohy v malých skupinách smějí odejít z učebny. Podle mého názoru je úroveň vědomostí dánských a rakouských vrstevníků zhruba stejná (alespoň ve třídách, kde jsem měla možnost výuku pozorovat). Vztah mezi učitelem a studenty je uvolněnější. Nabyla jsem dojmu, že učitel je spíš *trenér*, ale v žádné z hodin jsem se nestala svědkem situace, kdy by ztratil respekt. (Což pravděpodobně závisí i na situaci v konkrétní třídě.)

Hodiny jsou orientované na studenty. Studenti pracují ve skupinách na projektech. Ve škole je i výuka matematiky v angličtině. Podle názoru dánského učitele je důležité, že se jí účastní pouze ti studenti, kteří o to mají zájem. Pro ostatní studenty by totiž bylo velmi frustrující, kdyby měli předmět, který jim dělá sám o sobě potíže, studovat v angličtině.

Dnes se výuka zaměřuje na statistiku v Open Office. Studenti, kteří již práci s Open Office dobře zvládají, odcházejí do prázdné učebny, kde budou dále pracovat samostatně. Ti, kteří mají potíže, zůstávají s učitelem. Studenti se také snaží klást otázky v angličtině. Všimla jsem si, že většina z nich mluví anglicky velmi dobře.

Zaznamenala jsem také, že na V.U.S. panuje velmi dobrá atmosféra. Učitelé i ředitel působí velmi flexibilně. Studenti je oslovují křestním jménem, což je praxe běžná v celém Dánsku. Není to projevem neúcty. Učitel mi také řekl, že je obvyklé, že studenti pracují samostatně mimo učebnu bez dohledu učitele. (To je v rakouských školách velmi neobvyklé, neboť učitelé se obávají, že by to vedlo k nekázní a nezbednostem).

Na V.U.S. má každý učitel zvláštní odpovědnost za osm studentů. Je jejich *Bratr*. Jednou týdně se koná setkání této skupiny a studenti mohou mluvit o svých nápadech, problémech a připravovaném programu. Tento týden se připravuje program *dům otevřený pro každého*.

Na V.U.S. je také školní jídelna určená i pro učitele. (Stravné se považuje za součást platu.) Filozofií jídelny je zdravá strava. Na jejím jídelníčku jsou denně výtečné ryby, zelenina a saláty.

Čtvrtý den pobytu v Dánsku jsem měla volno. Byla jsem na výletě v Odense, v rodném městě Hanse Christiana Andersena.

Víkend jsem strávila v Kodani.

Skårup Skole, ve které budu vyučovat, je státní všeobecná škola (Folkeskole) pro žáky od 6 do 16 let. V tomto školním roce ji navštěvovalo 338 studentů. Vzhledem k tomu, že Skårup Seminarium je kousek odsud, většina jeho posluchačů chodí na praxi právě do této Skårup Skole.

Většina žáků a studentů pochází ze střední třídy. Většina z obou rodičů chodí do práce. V Dánsku není obvyklé, aby matky zůstávaly v domácnosti.

Byla jsem na naslechu v hodině hudební výchovy v 0. ročníku (6ti leté děti) a ve dvou hodinách matematiky.

Výuka matematiky v angličtině

Odučila jsem čtyři hodiny matematiky v angličtině v 7. ročníku (13ti letí žáci). Hodiny byly věnovány tématu *Rovnost zlomků*.

Z počátku jsem se velmi obávala, že mě děti nebudou sto pochopit, protože nejsou na hodiny matematiky v angličtině zvyklí. Obávala jsem se také, že nebudou schopni hovořit o matematice v cizím jazyce. Tyto obavy byly naštěstí zbytečné.

Nejprve jsem se představila a pokusila jsem se studenty zapojit do konverzace s pomocí otázek. Myslím, že je potřeba nejprve zmapovat schopnosti žáků v angličtině a udělat si přesnější představu, jak mi při výuce budou rozumět.

V průběhu první hodiny byli studenti velmi tišší. Byli zvědaví na novou, dočasnou vyučující matematiky. Zdálo se, že se velmi soustředí, aby pochopili, o čem hovořím. Někteří studenti (hlavně chlapci) se snažili na otázky odpovědět nebo se dokonce i na něco anglicky zeptali. K mé nesmírné radosti se někteří z nich také snažili zformulovat své matematické nápady a myšlenky v angličtině. Většina děvčat se ale konverzace bohužel neúčastnila. Dělal si jen zápisky a zdálo se, že je toho na ně

trochu moc. Při druhé hodině mně Nikolas, učitel matematiky v této třídě, upozornil, že vysvětluji příliš rychle. Takže jsem studenty vyzvala, aby mě upozorňovali, kdykoli mě přestanou stíhat sledovat.

Po chvíli se studenti přestali ostýchat a začali se aktivně účastnit dění v hodině. Čas od času si mezi sebou šeptali v dánštině, ale Nikolas do toho většinou nevstupoval. Obtížné bylo, že studenti se zároveň museli soustředit na jazyk i obsah. Celkově si myslím, že studenti rozuměli tomu, co říkám. Ovšem v určitých momentech dánský učitel překládal nová slovíčka z angličtiny do dánštiny.